

Școala viitorului

Trăim într-o perioadă accelerată, de schimbare a felului în care percepem școala ca mod de funcționare. Ceea ce visam, științifico-fantastic (științifico-fantasmagoresc), a căpătat contur peste noapte. Ne-am așezat în fața unui laptop și am încercat să derulăm un proces de învățare asistată. Metamorfoza dureroasă a fost bilaterală. Pe de o parte, dascălul rutinat, convins a fi atins supremația abilităților sale didactice, dintr-o dată nevoit să facă un salt uriaș, pe de altă parte, elevul, rămas fără arsenalul de proptețe didactice cu care se obișnuise. După o perioadă de funcționare pe avarii, cu conținuturile reduse la esențial, regulile voit permissive, pentru a reduce impactul social al imposibilității de a asigura în scurt timp o bază materială satisfăcătoare, actanții educației au înțeles nevoia replierii și retrăsării coordonatelor .

Ora de dirigenție online a trebuit să se supună schimbărilor. Abordarea a devenit impracticabilă peste noapte, prin tipul de interacțiuni care nu se mai potriveau unei generații devenită anxioasă și obosită mult mai devreme.

Am căutat atunci modalități noi de a stabili punți de transmitere a informațiilor în mediu virtual, cu probabilitate mare de a avea succes și de a capta fluturașul superficial al atenției elevilor noștri, protejați de anonimatul orei online.

Orele de dirigenție nu sunt menite să transmită conținuturi, ci să inducă starea de problematizare și deslușire a unor mecanisme sociale, de stabilire a unor concluzii și trasare a unor linii de dezvoltare.

Mediul online abundă de sugestii și variante. Atenția mi-a fost atrasă de proiectul *Adolescenții și documentarele*, dezvoltat de *Asociația Bloc Zero* în parteneriat cu *One World Romania la Școală* și *Asociația Mai Mult Verde* care își propune să creeze un context de informare, învățare și dezbateră, pornind de la un instrument educațional inedit – filmul documentar (<https://ad-doc.bloczero.ro/>). Se oferă posibilitatea vizionării gratuite a unor documentare, precum și a organizării unor sesiuni de dezbateri online, în urma contactării asociației și a înregistrării pe site. Cum tematica propusă la acel moment nu a coincis cu interesele prezente ale preadolescenților de la clasa pe care o îndrum, iar documentarele erau prea lungi, fiind potrivite elevilor cu vârste mai mari, am renunțat la colaborarea cu Bloc Zero,

fără a exclude alte interacțiuni cu ei pe viitor. Am păstrat însă, ideea de documentar. Cum internetul abundă de resurse, nu mi- a fost greu să mă reorientez.

Clasa la care îmi desfășor activitatea de diriginte a devenit „celebră” prin redactarea și semnarea colectivă (clandestină ☺) a unei petiții prin care se cerea schimbarea unor aspecte legate de procesul de învățare. Cum petiția a fost heuripistă și prea radicală, nu s-a bucurat de interes din partea conducerii școlii, care, oricum, are mâinile legate de cadrul legal de desfășurare a orelor în școală. Am reținut interesul clasei pentru astfel de subiecte și am propus un documentar mai scurt (10 minute), legat de performanțele școlii în Finlanda, subiect intens mediatizat (<https://youtu.be/4-DcjwzF9yc>). Documentarul este în limba engleză, a fost deci imperioasă (pre)ascultarea și verificarea înțelegerii la nivel lingvistic a scurtmetrajului vizionat. Am redactat, împreună cu doamna profesoară Mihaela Mustea, diriginte la o clasă paralelă, un chestionar, folosind aplicația Kahoot (<https://www.youtube.com/watch?v=iJWR2zail9o>), pe care o cunosc probabil mulți profesori deja, și cu care doamna profesoară se familiarizase în cadrul unui schimb de experiență în cadrul proiectului Erasmus „Motivare, implicare, colaborare, pentru educație de calitate europeană”, derulat în școala noastră anterior pandemiei. Scopul colaborării noastre a fost acela de a monitoriza acest tip de activitate și de a compara impactul avut asupra unor colective diferite de elevi. Ceea ce am solicitat noi elevilor noștri a fost să identifice aspecte pozitive care ar putea fi implementate în sistemul de învățământ românesc. Cum ne-am dorit un mediu virtual în care să postăm observațiile făcute, am creat un document comun, folosind aplicația Padlet (https://www.youtube.com/watch?v=c-wwTR7Rm_U) și expertiza dobândită de doamna profesoară Mustea. Linkul către acest document a fost postat pe platforma școlii, în secțiunea dedicată orei de diriginție și s-a bucurat de succes. Elevii au putut să vadă postările celorlalți copii, ceea ce probabil ar fi însemnat, în alte condiții de funcționare, pre-pandemice, un șir anost de lecturări cu voce mai mult sau mai puțin tare a unor texte personale. Nu am insistat pe găsirea de soluții, întocmirea unor petiții, încercări neinspirate de răsturnare a carului mare. Nu am considerat că ar fi oportune, de vreme ce trăim timpuri cu un număr redus de variante de mutări pe tabla de șah. Am considerat că problematizarea, conturarea pe plan mental a semnelor de întrebare ale unei generații ce va aduce schimbarea sunt suficiente. Copiii au fost încurajați să discute punctele de vedere ale colegilor, să le evalueze prin filtrul propriu. Ne-am bucurat de punctele de suspensie rămase la finalul gândurilor, ca ușă deschisă spre viitor.

Prof. Mara Socoliuc

Link padlet: <https://padlet.com/marasocoliuc/Bookmarks>